

ARMATA PRZECIWPANCERNA WZ. 1943 ZiS-2

ZiS-2 to jedno z najbardziej znanych dział Armii Czerwonej. Lekka armata przeciwpancerna wz. 1943 kalibru 57 mm stworzona przez grupę konstruktorów kierowanych przez Wasilija Grabina. Produkowana w Związku Radzieckim podczas II wojny światowej. Blisko spokrewniona z armatą ZiS-3, działa różniły się głównie długością lufy i innym kalibrem oraz zastosowaniem hamulca wylotowego. Nazwa ZiS, to skrót od *Zakład Imienia Stalina*.

Produkcję seryjną rozpoczęto wiosną 1941 roku i dość szybko przerwano po ataku Niemiec na ZSRR, na korzyść bardziej uniwersalnych dział ZiS-3 kalibru 76,2 mm. Dopiero pojawienie się na froncie w 1943 roku nowych, lepiej opancerzonych typów niemieckich czołgów, produkcję wznowiono i kontynuowano do końca wojny. W momencie powstania działa te wyróżniało się prostą i nowoczesną budową, oraz dobrymi właściwościami balistycznymi- armata była w stanie przebić 100 mm płytę pancerną z odległości 500 metrów. W niewielkich ilościach powstały wersje przystosowane do montażu w działach samobieżnych i czołgach. Nigdy jednak nie stało się ono bronią powszechnie używaną, do końca wojny pozostało niejako "w cieniu" swojej cięższej odmiany ZiS-3. Po wojnie, wraz z rozwojem broni pancernej dość szybko zostało zastąpione przez działa kalibru 85 i 100 mm.

Niewielkie ilości tych armat przeciwpancernych trafiło pod koniec wojny na wyposażenie oddziałów Wojska Polskiego. Po wojnie prowadzono prace nad przystosowaniem ich do użycia przez oddziały powietrznodesantowe np. przez dodanie własnego napędu.

Opracował:

Andrzej Maziarz

Adiunkt w Muzeum Fortyfikacji i Broni Arsenal